

Полянська А.Є., здобувач вищої освіти
третього (освітньо-наукового) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: **Макеєва О.М.**, к.ю.н., доцент

МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ АВІАЦІЙНОГО ТРАНСПОРТУ

Державне регулювання – це статична категорія, яка практично реалізується через певний «механізм». Категорія «механізм» має технічне забарвлення, оскільки ототожнюється із певною сукупністю деталей та складників, які дають можливість привести в дію певний об'єкт. На цьому наголошує Ю.О. Світлична, зазначаючи, що категорія «механізм» здебільшого характеризує технічні конструкції й пов'язується із певним рухом та роботою певних агрегатів [1, с.133-134]. Серед вчених-правознавців існує думка, що під категорією «механізм» слід розуміти сукупність методів, форм, прийомів, способів, завдяки правильному використанню яких можливо буде досягти оптимальної організації всіх елементів системи, їх ефективного функціонування, що в результаті повинно привести до отримання бажаного результату [2, с. 37-38].

Отже, можна виділити такі види механізму державного регулювання авіаційної галузі, як:

– міжнародно-правовий механізм державного регулювання авіаційної галузі, який на тепер є одним із ключових в упорядкуванні відносин в зазначеній сфері, оскільки саме за його допомогою урегульовано значне коло питань, пов'язаних із переміщенням осіб та товарів між різними державами. Як приклад, проект наказу Державної авіаційної служби України «Про затвердження змін до Авіаційних правил України», представлений на офіційному сайті Державіаслужби і спрямований на зміни у «Правилах повітряних перевезень та обслуговування пасажирів і багажу» [3].

– конституційно-правовий механізм державного регулювання авіаційної галузі містить посилання, які визначають базові засади нормативного регулювання зазначеної сфери. Серед таких норм – п. 5 ст. 92 Конституції України, де визначено, що засади використання природних ресурсів, виключної (морської) економічної зони, континентального шельфу, освоєння космічного простору, організації та експлуатації енергосистем, транспорту і зв'язку визначаються виключно законами України. Саме конституційно-правовий механізм визначає норми, які закріплюють права громадян на заняття підприємницькою діяльністю, на гарантування безпеки життя та здоров'я людини і

громадянина та ряд інших. При цьому саме суб'єкти конституційно-правового механізму (Верховна Рада України, комітети Верховної Ради України) затверджують державну політику в галузі авіації та визначають вектор розвитку останньої;

– фінансово-правовий механізм державного регулювання авіаційної галузі також становить значну частину фінансових відносин у цій сфері, закріплений у фінансово-правових нормах та визначає питання, пов'язані із фінансово-господарською діяльністю, фінансовими витратами на забезпечення авіаційної безпеки; фінансового авіалізингу, фінансового забезпечення розвитку авіаційної медицини тощо.

– кримінально-правовий механізм державного регулювання авіаційної галузі визначає коло кримінально-правових засобів, які застосовуються спеціально визначеними суб'єктами за завдання шкоди суспільним відносинам, які перебувають під охороною держави;

– адміністративно-правовий механізм державного регулювання авіаційної галузі охоплює найбільшу частину правовідносин у цій сфері, оскільки саме за його допомогою здійснюється упорядкування відносин та підтримання балансу публічних та приватних інтересів у сфері авіації за допомогою адміністративно-правових засобів.

У якості висновку, можна зауважити наступне, що механізм державного регулювання в галузі авіаційного транспорту має нормативно визначену сукупність взаємоузгоджених і взаємозалежних компонентів, які забезпечують ефективне функціонування авіаційної галузі шляхом запровадження авіаційних правил для того, щоб можливо було задовольнити приватні та публічні інтереси, зберегти баланс останніх та надати можливість зацікавленим суб'єктам повноцінно реалізовувати закріплені в Конституції України права, свободи та законні інтереси. При цьому інструментальною складовою цього механізму виступають адміністративно-правові засоби зобов'язального характеру, які трансформуються в авіаційні правила. Саме вдале використання адміністративно-правових засобів надає можливість упорядкувати різні за правовою природою авіаційні відносини, які об'єднані спільною метою, що полягає у реалізації конституційних прав, свобод і законних інтересів, підтриманні балансу публічних і приватних інтересів та забезпеченні авіаційної безпеки тощо. Завдяки механізму правового регулювання немає перепон на шляху задоволення інтересів суб'єктів права – це досягається за допомогою використання сукупності засобів, які різняться за природою та функціональним призначенням, але об'єднані в систему спільною метою.

Література

1. Світлична Ю.О. Адміністративно-правові засади державного

регулювання іноземного інвестування в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2017. 433 с.

2. Безпалова О.І. Адміністративно-правовий механізм реалізації правоохоронної функції держави: монографія. Харків: Харківський нац. ун-т внутрішніх справ, 2014. 544 с.

3. Про затвердження Змін до Авіаційних правил України «Правила повітряних перевезень та обслуговування пасажирів і багажу»: проект наказу Державіаслужби. URL: <https://avia.gov.ua/wp-content/uploads/2020/02/nakaz-ta-zmini.pdf>. (дата звернення: 18.05.2020).

УДК 32.019.51(043.2)

Cherevatiuk V.B., Ph.D., Associate Professor,
Melnychuk I.S., higher education seeker
second (magister) level,
National Aviation University, Kyiv, Ukraine

PROPAGANDA AND COUNTERPROPAGANDA: LEGAL ANALYSIS

In today's conditions, when the information war is gaining momentum, information security is becoming especially important. Most of the blows to the socio-political state of the country are inflicted through various forms of ideological propaganda, which, in turn, negatively affects society and threatens the existence of a democratic and united Ukraine. Our state has become a "battlefield" between different ideological models. There is a need to develop effective means and methods of counteracting propaganda activities and reconciling the entire Ukrainian people.

The media, including the Internet, radio, television, and the press, are so-called tools of manipulation and propaganda in the hands of the enemy. Because public opinion has a great influence on the state system of a democratic country, in the skilful hands of politicians and leaders, information acts as a real weapon for manipulating the mass consciousness of the people, especially in revolutionary periods. To protect and counter propaganda, it is worth thinking about counter-propaganda technology, the success and application of which will bring victory in the propaganda confrontation.

In the context of information wars, propaganda will be one of the directions or forms of information confrontation between states. However, this concept is used in a broader sense, including domestic policy, the fight against terrorism and others. The concept of propaganda is often used in a negative context, as the activity of the state to "brainwash" its population (domestic propaganda) or residents of foreign countries (external propaganda).

Different sources give different definitions of the concept of propaganda. L. Fraser, an English sociologist, wrote that propaganda is the art of forcing